

KLAGANDE

1. Jaktkritikerna, 802441-4370

2. Nordulv, 875003-6868

MOTPART

Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jönköpings läns beslut den 31 juli 2020, se bilaga 1

SAKEN

Skydds jakt efter en (1) varg Jönköpings län

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Jönköpings län (länsstyrelsen) har beslutat om skyddsjakt efter en (1) varg i del av Gnosjö och Gislaveds kommuner. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Beslutet överklagades av Föreningen Nordulv (Nordulv) och Jaktkritikerna vilka yrkade att beslutet skulle upphävas, samt yrkade inhibition av beslutet om skyddsjakt. Förvaltningsrätten beslutade den 4 augusti 2020 att inhibera beslutet om skyddsjakt.

Länsstyrelsen, som vidhåller beslutet, inkom den 7 augusti 2020 med yttrande i målet och förvaltningsrätten beslutade samma dag att häva inhibitionsbeslutet.

PARTERNAS TALAN

Nordulv framför bl.a. följande. Jakten följer inte EU-reglerna om att en skyddsjakt ska vara selektiv och målet med jakten ska vara uppfyllt. Länsstyrelsen har inte kunnat visa vilken individ som är skadegörande. Det är inte fastställt att det är samma individ som utfört attackerna. Det kan vara åtta olika vandringsvargar då området för attackerna är spridda över ett stort område. Det finns inget som visar att denna varg har för avsikt att stanna. Djurägarna har inte gjort vad de kan för att skydda sina djur med rovdjursavvisande stängsel trots att det varit känt i flera år att vargen ska ges möjlighet att sprida sig i Sverige. Rekommendationen för djurägarna borde vara att se över sina stängsel och ta in djuren på natten tills detta är gjort. Det finns ett riksdagsbeslut på att vargen ska ges möjlighet att sprida sig över hela Sverige utom på Gotland och rennäringens åretruntmarker. Detta är välkänt sedan flera år och djurägare har haft gott om tid att uppdatera sina stängsel till rovdjursavvisande stängsel.

Gynnsam bevarandestatus riskeras med jakten då inte individ eller genetisk status har fastställts. Sverige har nyligen haft en skydds jakt utanför vargbältet där alfatiken blivit dödad. Det påverkar gynnsam bevarandestatus betydligt när ett alfadjur dödad och reproducering uteblir. Då kan denna varg bli väldigt betydelsefull om det är en tik, framför allt om det är en genetiskt viktig varg vilket inte kunnat uteslutas. Hon skulle kunna överta den dödade Alfatikens plats i det befintliga reviret. Det finns två genetiskt viktiga F2:or av olika kön som kan tillföra viktig genetik i den svenska vargstammen. Skulle de bilda ett revir vore det mycket värdefullt för den svenska vargstammen. Enligt djurskyddslagen ska stall och andra förvaringsutrymmen för djur och hägn ge samtliga djur tillräckligt skydd. Det vore märkligt om inte detta skydd skulle gälla även mot rovdjur. Stängslet har inte den standard som EU-direktivet kräver för att kunna bevilja skydds jakt.

Jaktkritikerna framför bl.a. följande. EU ställer rigorösa krav på skydds- och licensjaktbeslut i den anda som art- och habitatsdirektivets syfte och ändamål uttrycker. Länsstyrelsens beslut uppfyller inte dessa högt ställda krav. Om inte tamdjursägare kan samexistera med ett fåtal vargar är det i praktiken omöjligt att tillförsäkra arten en gynnsam bevarandestatus. Skydds jakt måste ses som den yttersta åtgärden man tillgriper när alla andra möjligheter att freda djuren är uttömda och det bör då rimligen handla om mer omfattande angrepp än vad som här är fallet.

Länsstyrelsen har att beakta det nationella perspektivet och gemenskapsintresset av en livskraftig vargstam. Varje vargindivid är mycket betydelsefull. Med tanke på vargens genetiska status kan Länsstyrelsens bedömning inte vara proportionerlig. Den skandinaviska vargstammen är kraftigt inavlad. Det är av stor vikt att en genetiskt värdefull varg inte blir dödad på grund av ett felaktigt och förhastat beslut. Trots att länsstyrelsen inte har fått analys svaren och trots att man följaktligen inte kan peka ut en skadegörande

individ och inte heller kan bestämma om den är genetiskt värdefull har länsstyrelsen beslutat att en varg – vilken som helst? – får skjutas. Enligt ett riksdagsbeslut ska vi ha en livskraftig vargstam vilket bygger på minst en invandrad varg vart femte år. Detta har inte skett beroende på att i princip alla vargar skjutits innan de fått möjlighet att passera söderut. Länsstyrelsen har bevisbördan för att förutsättningarna för skydds jakt är uppfyllda och myndigheten har inte vidtagit annan lämplig lösning. Man har inte tillräckligt uppmanat tamdjursägare att förstärka bevakning och stängsling eftersom man vet att vandringsvargar varje år kan komma att passera området.

Jaktkritikerna anför vidare att det kan ifrågasättas om Länsstyrelsens beslut strider mot EU-rätten genom att beslutet inte fattats av en nationell behörig myndighet. Av punkt 56 i EU-domstolens mål C 88/19 kan man sluta sig till att en länsstyrelse, som inte är nationell behörig myndighet, inte kan besluta om vare sig licensjakt eller skydds jakt på de strikt skyddade arterna, däribland varg. Då det är en ny dom har denna grund inte tidigare kunnat föras fram.

Efter beslutet togs har nya uppgifter om DNA framkommit. Inget salivprov har kunnat analyseras men spillningsprover visar att det är två individer, en hane och en tik. Det finns inga prover tidigare än 2019 på dessa individer vilket betyder att de kan vara födda förra året. Den är F2:or dvs avkomma till F1 som i sin tur är avkomma till invandrad varg. Det är ett vargpar som skapat revir och därför mycket skyddsvärda. Länsstyrelsens yttrande att det finns 25 st F2:or till den invandrade hanen och därför inte behöver räknas som en genetiskt viktig varg strider mot EU-rätten. Vargen är klassad från sårbar till starkt hotad.

All bedömning måste göras utifrån försiktighetsprincipen och att hänvisa till att ökat förtroende för förvaltningen kan minska den illegala jakten är inte ett hållbart argument.

Fårägarna borde ha stängslat eller använt boskapsvaktande hundar eller lamadjur. Att besluta om skydds jakt på en varg kan tyckas försumligt men när länsstyrelser runt om i landet hela tiden gör det är risken stor att helhetsperspektivet går förlorat.

Som jaktkritikerna slutligt bestämt sin talan är länsstyrelsen på grund av vad som framgår av EU-domstolens avgörande i C-88/19 om nationellt behörig myndighet förhindrad att fatta den här typen av beslut när det gäller strikt skyddade arter.

Länsstyrelsen framför bl.a. följande.

Natten till den 7 augusti 2020 ägde ytterligare ett angrepp rum i närheten av de tidigare angreppen. Fem djur dödades vid det nya angreppet, två fick avlivas och ytterligare två saknas. Dessutom skrämdes nötboskap ut ur en intilliggande hage. Länsstyrelsen bedömer att det är samma individ som gjort detta angrepp som gjort de tidigare angreppen i länet och angränsade område under juli 2020.

Det har förekommit fyra angrepp (varav ett i Västra Götaland) under åtta dagar inom ett begränsat område och då fältpersonalen bedömt att angreppen skett på likartat sätt finns starka skäl att anta att det är samma individ som gjort dessa angrepp. De vargar som kommer till länet rör sig ensamma vilket minskar risken att skjuta fel individ. Att till hundra procent säkerställa att det är en och samma vargindivid som gör upprepade angrepp är i praktiken mycket svårt och därför kan inte heller lagen tillämpas på

annat sätt än att det får vara en bedömning, vilket också ligger i linje med naturvårdsverkets riktlinjer för skydds jakt på varg (Rapport 6568,2012).

Prover för DNA-analysen från angreppen har tagits i samband med angreppen, men de har inte kunnat ge svar på vilken individ det är som gjort angreppen. Ett spillningsprov har också samlats in den 23 juli 2020 ett par kilometer från angreppsområdet, gett svar på individnivå och visat att den aktuella vargen är en av cirka 25 avkommor till en invandrad hane. Det går inte säkert att knyta till angreppen, men ger indikation på vilken den skadegörande individen är eftersom spillningen hittades i närheten och innehöll fårull.

Länsstyrelsen avser att i första hand verkställa skyddsjakten i samband med ett ytterligare angrepp eventuellt sker och därmed säkerställa att det är skadegörande individ som skjuts.

Provsvar från spillning insamlad nära en av angreppsplatserna som inkommit efter det att beslutet fattades visar att det är en F2, dvs andra generationens avkomma efter invandrad varg. Med tanke på vargstammens höga inavelsgrad finns skäl att stimulera att vargar med gener från invandrade vargar reproducerar sig. Enligt överslagsberäkning från Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) så fanns ca 25 F2 efter den invandrade hanen i den skandinaviska populationen förra vintern. Detta gör att enskilda F2 från den immigranten inte behöver räknas som genetiskt viktig i populationen i dagsläget enligt SLU. Länsstyrelsen har bedömt att det genetiska värdet är underordnat när en vargindivid uppvisar upprepat angreppsbeteende som i detta fall eftersom förtroendet för rovdjursförvaltningen och acceptansen tar stor skada om inte staten agerar. I bedömningen vägs också in att vargen baserat på senaste inventeringen ökat och ligger över nationella referensvärdet samt att det förekommer flera genetiskt värdefulla individer

på vandring i södra Sverige. utifrån avståndet till reviret i Östergötland kan Länsstyrelsen inte se någon direkt koppling till utvecklingen av det reviret.

Då vandringsvargar förekommer i hela länet, inte bara i detta område, har det inte varit ekonomiskt möjligt att förebygga genom rovdjursavvisande stängsel. Sådan stängsling är ett långsiktigt arbete. Effekten blir därför utspridd och det är stor risk att en varg som passerar en hage, och väljer att försöka ta sig in, inte stöter på ett rovdjursavvisande stängsel. Enligt Naturvårdsverkets förvaltningsplan ska stängsel prioriteras till områden med revir. Eftersom det saknas revir i Jönköpings län har inte uppsättning av rovdjursavvisande stängsel heller haft någon nationell prioritet. Länsstyrelsen bedömer inte att rovdjursavvisande stängsel är ett krav för att kunna besluta om skydds jakt.

Vid avgränsning av jaktområdet tog länsstyrelsen hänsyn till att det sannolikt handlar om en varg på vandring och därför behövdes en tämligen stor yta ingå i skydds jaktområdet med tanke på att en varg snabbt kan förflytta sig. Länsstyrelsen bedömer även att området är rimligt för en varg som eventuellt skulle uppehålla sig i den här delen av länet en period.

För att jakten ska följa svensk och EU:s lagstiftning ska jakten uppnå sitt syfte. Detta har gjorts genom att skydds jakten riktats till ett område där det sannolikt endast finns en vargindivid och i synnerhet när jakten genomförs i samband med ett angrepp. Om en varg fälls under dessa omständigheter bedöms syftet att minska antalet vargangrepp på tamdjur och indirekta konsekvenser uppnås som ökat förtroende för rovdjursförvaltningen och minskad illegal jakt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att jaktkritikerna anført att Länsstyrelsen inte är behörig nationell myndighet och att beslutet därför inte är lagligt. Detta stämmer inte.

I det rättsfall från EU-domstolen C-88/19 som Jaktkritikerna hänvisar till beslutar domstolen i att artikel 12.1 a i livsmiljödirektivet ska tolkas så att det i den bestämmelsen föreskrivna förbudet är tillämpligt när ett exemplar av en djurart som skyddas enligt bilaga IV till direktivet, såsom varg, fångas och transporteras i utkanten av ett område som bebos av människor eller inne i ett sådant område. Artikel 16.1 i direktivet ska tolkas så att det är förbjudet att under ovan beskrivna omständigheter avsiktligt fånga exemplar av denna djurart, oavsett hur detta görs, för det fall behörig nationell myndighet inte meddelat undantag med stöd av denna bestämmelse.

Av 24 a § jaktförordningen (1987:905) framgår att Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelsen att besluta om skyddsjakt efter björn, varg, järv, lo och kungsörn med stöd av 23 b §.

Naturvårdsverket har genom beslut den 21 april 2020 NV-00303-20 överlämnat rätten att fatta beslut om skyddsjakt på björn, varg och lo till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Beslutet gäller från den 1 juli 2020 till och med den 23 juni 2023. Beslutet ersätter tidigare beslut med samma innehåll.

Beslutet har således fattats av behörig nationell myndighet.

Rättslig reglering m.m.

Enligt 23 a § första stycket jaktförordningen är förutsättningar för skyddsjakt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte

försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom ske i något av de syften som uppräknas i paragrafen, bl.a. förhindra en allvarlig skada särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. Av 23 b § jämförd med 24 a § jaktförordningen följer, att om förutsättningar för skydds jakt finns enligt 23 a § får beslut om skydds jakt på varg fattas av länsstyrelser på eget initiativ eller efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå får, enligt 23 b §, beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat.

Ovannämnda bestämmelser är en implementering rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) som, enligt artikel 2, ska säkerställa den biologiska mångfalden genom bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter i medlemsstaternas europeiska territorium som omfattas av fördraget. Enligt artikel 12.1 a) ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finnsförtecknade i bilaga 4, med förbud att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur det görs. Vargen (*Canis lupus*) finns uppräknad i bilaga 4. Vargen anges också, med asterisk för prioriterad art, i bilaga 2 för djurarter vilkas bevarande kräver att särskilda bevarandeområden utses. För vargen och andra skyddade arter syftar direktivet särskilt till att skydda, främja och dokumentera dessa arters livsmiljö, habitat och GYBS (jfr artikel 2, 3 och 22). Habitat definieras enligt artikel 1 som ”en miljö som kännetecknas av särskilda abiotiska och biotiska faktorer, och där en art lever under något av stadierna i sin biologiska cykel”. Sverige är alltså förpliktat till särskild aktsamhet med de revir och miljöer där vargstammen naturligt lever och kan föryngras. Undantag från skyddet i artikel 12 får enligt artikel 16.1 göras bl.a. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, för att undvika allvarlig skada, särskilt på boskap och andra typer av egendom.

I EU-domstolens avgörande C-342/05 *Kommissionen mot Finland*, punkt 25, uttalas att art- och habitatdirektivets undantagsbestämmelser ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan att det föreligger nödvändiga förutsättningar för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i direktivets artikel 16.1.

Vidare har EU-domstolen i avgörandet C-674/17, *Tapiola*, uttalat att artikel 16.1 i princip kan utgöra grund för att bevilja ett undantag som bl.a. tillåter dödande av individer som tillhör de arter som nämns i bilaga 4 a (punkt 32). För sådana undantag krävs att det mål som eftersträvas med jakten klart och tydligt och underbyggs med rigorösa vetenskapliga uppgifter som visar att beslutad jakt är ägnad att uppnå målen, att det i tillräcklig mån fastställts att målen inte kan uppnås genom en annan lämplig lösning, att det säkerställs att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten samt att jakten sker selektivt och i begränsad omfattning avseende ett begränsat och fastställt individantal under strängt kontrollerade förhållanden (punkt 80). Det är som huvudregel nödvändigt att bedöma vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd för att kunna bedöma vilken inverkan detta får för bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet (punkt 59).

Av proportionalitetsprincipen, som slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (C-76/08, *Kommissionen mot Malta* punkt 57 och 64), följer att ett undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget. Likaledes har Naturvårdsverket i sin Rapport 6568 med riktlinjer om skydds jakt 2012 (riktlinjerna), s 12, avseende intresseavvägningar uttalat att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a § jaktförordningen. Vidare anges, i riktlinjerna s.

16, att en skada ska anses vara allvarlig om den överstiger vad som kan anses normalt eller rimligt att tolerera (se även Kammarrätten i Sundsvalls avgörande den 29 december 2017, mål nr 2838-17).

Allvarlig skada

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet beskrivit att varg under maj, juni och juli angripit och dödat får vid åtta tillfällen inom kommunerna Ulricehamn och Tranemo (Västra Götalands län) samt Gnosjö och Gislaved (Jönköpings län). Av beslutet framgår att DNA prover samlats in för analys för att säkerställa om angreppet skett av en eller flera individer.

Nordulv och jaktkritikerna har invänt mot beslutet utifrån att det inte klarlagts vilken den skadegörande individen är.

Länsstyrelsen har i sitt yttrande kompletterat utredningen med en utförligare beskrivning av hur man kommit fram till att det rör sig om en skadegörande individ. Detta utifrån att det var fyra angrepp på åtta dagar inom ett begränsat område och att fältpersonalen gjort bedömningen att angreppen skett på likartat sätt. Därför förelåg starka skäl att anta att angreppen utförts av samma individ.

I yttrandet har länsstyrelsen också angett att det skett ytterligare angrepp på får och att vargen skrämt nötboskap ur en intilliggande hage. Vid upprepade angrepp på nötboskap kan kostnaderna bli omfattande, jfr Naturvårdsverkets beslut den 9 november 2015, ärende NV-06851-15. Naturvårdsverket anslöt sig härvid till Viltskadecenters rekommendationer att det i normalfallet bör vara rimligt att bevilja skydds jakt om ett angrepp sker på nötboskap eller häst. I förevarande fall ska de nya uppgifterna ses tillsammans med vad som redan framkommit om angrepp på får.

Beslut om skydds jakt kan behöva fattas med kort varsel för att avhjälpa en akut uppkommen situation. Det kan då inte alltid krävas exakta kunskaper

om den skadegörande vargens och dess genetiska status, jfr dom av Kammarrätten i Sundsvall den 5 oktober 2016, mål nr 2103-16.

Utifrån de uppgifter som nu framkommit i utredningen i målet finner förvaltningsrätten att länsstyrelsen har gjort sannolikt att den skada som orsakats har orsakats av samma, vandrande vargindivid. De skador som orsakats får vidare betecknas som allvarliga och mot bakgrund av att vargen uppehåller sig i området anser förvaltningsrätten att det föreligger risk för fortsatta angrepp. Skyddsjaktsbeslutet är således förenligt med kravet att ett sådant beslut får meddelas om det görs för att förhindra allvarlig skada.

Gynnsam bevarandestatus

Naturvårdsverket har generellt bedömt att 300 vargindivider behövs för att vargen ska uppnå GYBS i Sverige, vilket fått genomslag i praxis genom HFD 2016 ref. 89. I *Inventering av varg vintern 2019-2020* (inventeringsrapporten) vilket gjorts av Rovdata, SLU, Viltskadecenter och Hogskolen i Innlandet på uppdrag av Naturvårdsverket och dess norska motsvarighet, uppskattas den svenska vargstammen till totalt 365 individer. Vargen som art får anses uppfylla GYBS i Sverige för närvarande.

Enligt vad som angetts ovan ska myndigheter också beakta vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd, för att kunna bedöma vilken inverkan detsamma får för bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet. Detta mål gäller Jönköpings län, ett av de län för vilket Naturvårdsverket inte fastställt någon miniminivå alls avseende vargföryngringar. För hela det södra rovdjursförvaltningsområdet har miniminivån satts till 0,5 föryngring och denna är preciserad till Södermanlands län.

Vad som nu framkommit i målet talar för att det är fråga om en vandrande varg som inte har revir i jaktområdet. Förvaltningsrätten kan inte finna att vargens bevarandestatus är hotad genom länsstyrelsens beslut. Det

klagandena anför om att det är en F2 individ och därför en genetiskt viktig individ föranleder ingen annan bedömning.

Annan lämplig lösning

I det överklagade beslutet har Länsstyrelsen bedömt att det inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att angreppen ska upphöra. Det har inte ansetts rimligt att alla små fårhagar i området på kort tid ska kunna skyddas med rovdjursavvisande stängsel.

Nordulv och Jaktkritikerna har anfört att djurägarna inte har gjort vad de kan för att skydda sina djur med rovdjursavvisande stängsel trots att det varit känt i flera år att vargen ska ges möjlighet att sprida sig i Sverige och att Länsstyrelsen inte visat att det inte finns annan lämplig lösning.

Kammarrätten i Stockholm har i dom den 14 februari 2014 (mål nr 3854-13 m.fl.) uttalat att bedömningen av om det fanns någon annan lämplig lösning måste utgå från de faktiska omständigheterna vid tiden för beslutet. Det kan alltså inte vägas in att det eventuellt hade kunnat vara lämpligt att agera på ett annat sätt i ett tidigare skede.

I yttrandet till förvaltningsrätten har Länsstyrelsen utvecklat närmare varför det inte finns någon annan lämplig lösning. Här har särskilt tagits upp att det, utifrån att det är frågan om vandringsvargar som förekommer i hela länet, inte varit ekonomiskt eller praktiskt möjligt att förebygga denna typ av angrepp. Att öka användandet av rovdjursavvisande stängsel är ett långsiktigt arbete och i naturvårdsverkets förvaltningsplan för varg står att stängsel ska prioriteras i områden med revir. Eftersom det saknas revir i Jönköpings län har inte uppsättandet av rovdjursavvisande stängsel haft någon nationell prioritet.

Förvaltningsrätten anser att det av utredningen i målet nu är visat att det inte finns någon annan lämplig lösning än skyddsjakt för att förhindra allvarlig skada.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att samtliga förutsättningar för skyddsjakt är uppfyllda. Vid denna bedömning har också en avvägning skett mellan de i ärendet motstående intressena av att förhindra allvarlig skada och att skydda vargstammen. Talan från Nordulv och Jaktkritikerna ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

██████████

rådman

I avgörandet har även nämndemännen ██████████ ██████████ och ██████████
██████████ deltagit.

██████████ har föredragit målet.

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

BESLUT

Sida 1/7

Datum
2020-07-31Beteckning
218-6888-2020

Landenheten

Se sändlista

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅINKOM: 2020-08-04
MÅLNR: 1663-20
AKTBIL: 3

Skydds jakt efter varg i del av Gnosjö och Gislaveds kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar på eget initiativ om skydds jakt efter en (1) varg inom det område som avgränsats på kartan till detta beslut. Jakten får genomföras i enlighet med de villkor som anges nedan.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar om skydds jakt i del av Tranemo kommun (väster om länsgränsen på kartan) och Länsstyrelsen i Jönköpings län beslutar om skydds jakt i del av Gislaveds och Gnosjö kommuner (diarienummer 218-6888-2020, öster om länsgränsen på kartan).

Länsstyrelsen utser en jaktledare som i sin tur utser deltagare i skydds jakten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen (1987:905) att jakten får ske på annans jaktområde.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att belysning får användas.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att jakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga.

Villkor

Skyddsjakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 16 augusti 2020 och ska inledas och genomföras i samråd med Länsstyrelsen. Jakten avlyses när en (1) varg fällts eller påskjutits.

Jakten får påbörjas inom det område som markerats på bifogad karta. Om vargen följs och går ut ur jaktområdet, får jakten fullföljas och vargen fallas även utanför området som markerats på kartan, under förutsättning att det inte råder tvivel om att det fortfarande är det förmodat skadegörande djuret som följs.

Jaktområdet omfattar delar av Tranemo, Gislaveds och Gnosjö kommuner. Området begränsas av vägen mellan Nittorp, Tranemo, Ambjörnarp och Sjötofta, vägen mellan Sjötofta och Våthult, vägen från Våthult till RV 27, söderut längs RV 27 till Anderstorp, vägen mellan Anderstorp och Kulltorp, vägen mellan Kulltorp och Kävsjö, vägen norrut från Kävsjö till Marieholm och Åsenhöga, vidare via Hult, Velebo, Hjulvhult, Ulvestorp till Öreryd, västerut från Öreryd via Fagerberg till Grimsås, vägen från Grimsås tillbaka till Nittorp.

Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skyddsjakten gäller endast för körning på vägar och skogsbilvägar. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av högst två hundar som förföljer vargen samtidigt. Dessa ska vara speciellt tränade för jakt efter rovdjur.

Vid jakt med hund ska lufttemperaturen beaktas. Jakten ska inte bedrivas på ett sådant sätt att vilt eller hundar utsätts för onödigt lidande.

Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.

Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Uppgifter om samtliga jakttagare ska kunna uppvisas för Länsstyrelsen och polis.

Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om sina skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jakttagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller.

Jaktledaren ska omedelbart avbryta jakten och anmäla till Länsstyrelsen när en varg fällts eller påskjutits.

Om djuret endast påskjutits ansvarar jaktledare och ansvarig skytt för att eftersök genomförs med hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt.

Skydds jakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas inom detaljplanerat område utan tillstånd av Polismyndigheten.

Fälld varg får inte flyttas från fallplatsen innan den besiktigats av Länsstyrelsens besiktningsperson. Flådd varg lämnas till Statens Veterinärmedicinska anstalt för obduktion.

Beskrivning av ärendet

Under maj, juni och juli månader 2020 har varg angripit och dödat får vid åtta tillfällen i Ulricehamns och Tranemo kommuner i Västra Götalands län, samt i Gnosjö och Gislaveds kommuner i Jönköpings län. De fyra senaste angreppen har skett i Gnosjö, Tranemo och Gislaveds kommuner den 21 till 28 juli 2020. Dessa fyra platser finns markerade på kartan för jaktområdet. De angripna fåren betade innanför väl uppsatta stängsel med tre eller fyra trådar med god strömstyrka.

Besiktningspersonerna har samlat in och lämnat DNA-prover från angreppen för analys. Målet är att säkerställa om det är en eller flera individer av varg som utfört angreppen, och om det i så fall rör sig om genetiskt värdefull varg eller ej. Många prov har inte kunnat ge svar på individnivå. I några fall har vi ännu inte fått analys svaren.

Motivering till beslutet

Eftersom sannolikheten att det ska finnas mer än en varg i det aktuella området är liten, bedömer länsstyrelserna i Jönköpings och Västra Götalands län att det sannolikt är en och samma vargindivid som utfört åtminstone de fyra senaste angreppen i juli månad. Det är i så fall inte sannolikt att vargen kommer att upphöra med sitt beteende att gå in i fårhagar och angripa får.

Länsstyrelserna bedömer därför att det inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt, för att angreppen ska upphöra. Länsstyrelserna bedömer det inte som rimligt att alla de små fårhagarna i det aktuella skogslandskapet på kort tid ska kunna skyddas med rovdjursavvisande stängsel.

Risken bedöms som stor för att det ska hinna bli flera ytterligare angrepp i området, innan ett eventuellt svar kan fås angående vargens eller vargarnas genetiska härkomst. Länsstyrelserna menar dock, att en vargindivid som tillägnat sig en vana att angripa får i hagar, kommer att orsaka stora kostnader och mycket oro. Acceptansen för närvaro av rovdjur kommer också att minska om detta djur får vara kvar. Länsstyrelserna beslutar därför om skydds jakt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har den 21 april 2020, diarienummer NV-00303-20, med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslutat att överlämna rätten att besluta om skyddsjakt efter bland annat varg till samtliga länsstyrelser i Sverige utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller från den 1 juli 2020 till och med den 30 juni 2023. I 23 a § jaktförordningen står bland annat:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om skyddsjakt meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom,
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter

Varg, lodjur och flera andra arter är strikt skyddade enligt art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Undantag från det strikta skyddet kan endast medges av skäl som finns i 23 a respektive 23 c §§ jaktförordningen.

Efter en samlad bedömning kommer Länsstyrelserna fram till att angreppen sannolikt kommer att fortsätta om inte vargen avlivas. Det finns inte någon annan lämplig lösning än skyddsjakt för att minska risken för fortsatt upprepade angrepp i området. Länsstyrelserna bedömer att skyddsjakt efter denna varg inte kommer att försvåra upprätthållandet av vargens gynnsamma bevarandestatus i Sverige eller Götaland, detta oavsett den aktuella vargens genetiska status.

Information

Tillsyn av tamdjur

Länsstyrelsen ber de personer som får kopia av detta beslut att sprida det bland markägare och djurägare inom jaktområdet. Länsstyrelsen bedömer att risken för angrepp är störst på kvällen. För att ha bäst chans att lyckas med skyddsjakten, behöver jägarna vara på plats så snart som möjligt efter ett angrepp. Djurägarna ombeds därför, att under den tid som skyddsjakten pågår, se till sina djur innan natten, samt som en första åtgärd på morgonen. Om det har skett ett angrepp bör kontakt snarast tas med någon av Länsstyrelsens besiktningspersoner.

Skydds jakt på enskilda initiativ

Enligt 28 § jaktförordningen får, om något av rovdjuren björn, varg, järv eller lo angriper tamdjur eller om det finns skälig anledning att befara ett sådant angrepp, åtgärder vidtas för att skrämja bort rovdjuret.

Rovdjur som avses i första stycket får dödas av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret

1. när rovdjuret angriper och skadar tamdjuret eller om det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående,
2. om det finns skälig anledning att befara ett angrepp på tamdjuret och dödandet sker i omedelbar anslutning till att rovdjuret har angripit och skadat eller dödat tamdjur, eller
3. om rovdjuret befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjuret och det finns skälig anledning att befara ett angrepp där.

Rovdjuret får bara dödas när det inte går att skrämja bort rovdjuret eller på något annat lämpligt sätt avbryta eller avvärja angreppet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef [REDACTED] med vilthandläggare [REDACTED] som föredragande.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Akten
Polismyndigheten i Jönköpings län
Naturvårdsverket
Jaktdatabasen Naturvårdsverket
Viltskadecenter, e-post
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Naturhistoriska riksmuseet
Viltförvaltningsdelegationen i Jönköpings län, e-post
Länsstyrelsens fältpersonal, e-post
Jägareförbundet Jönköpings län

Naturskyddsföreningen Jönköpings län
Jägarnas Riksförbund Jönköpings län
LRF Jönköpings län
Nyhetsbyrån Sirén
Gislaveds kommun
Gnosjö kommun
Länstyrelsen i Västra Götalands län
Svenska Rovdjursföreningen, Robert Franzén
[REDACTED] Länsjurist, e-post
F-RB-Info Jonkoping
[REDACTED], avdelningschef, e-post
[REDACTED], e-post
[REDACTED], e-post
[REDACTED], e-post

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Jaktområde

Bilaga 1 Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

HUR ÖVERKLAGAR JAG BESLUTET?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Jönköpings län antingen via e-post; jonkoping@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping.

TIDEN FÖR ÖVERKLAGANDE

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

DITT ÖVERKLAGANDE SKA INNEHÅLLA

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

OMBUD

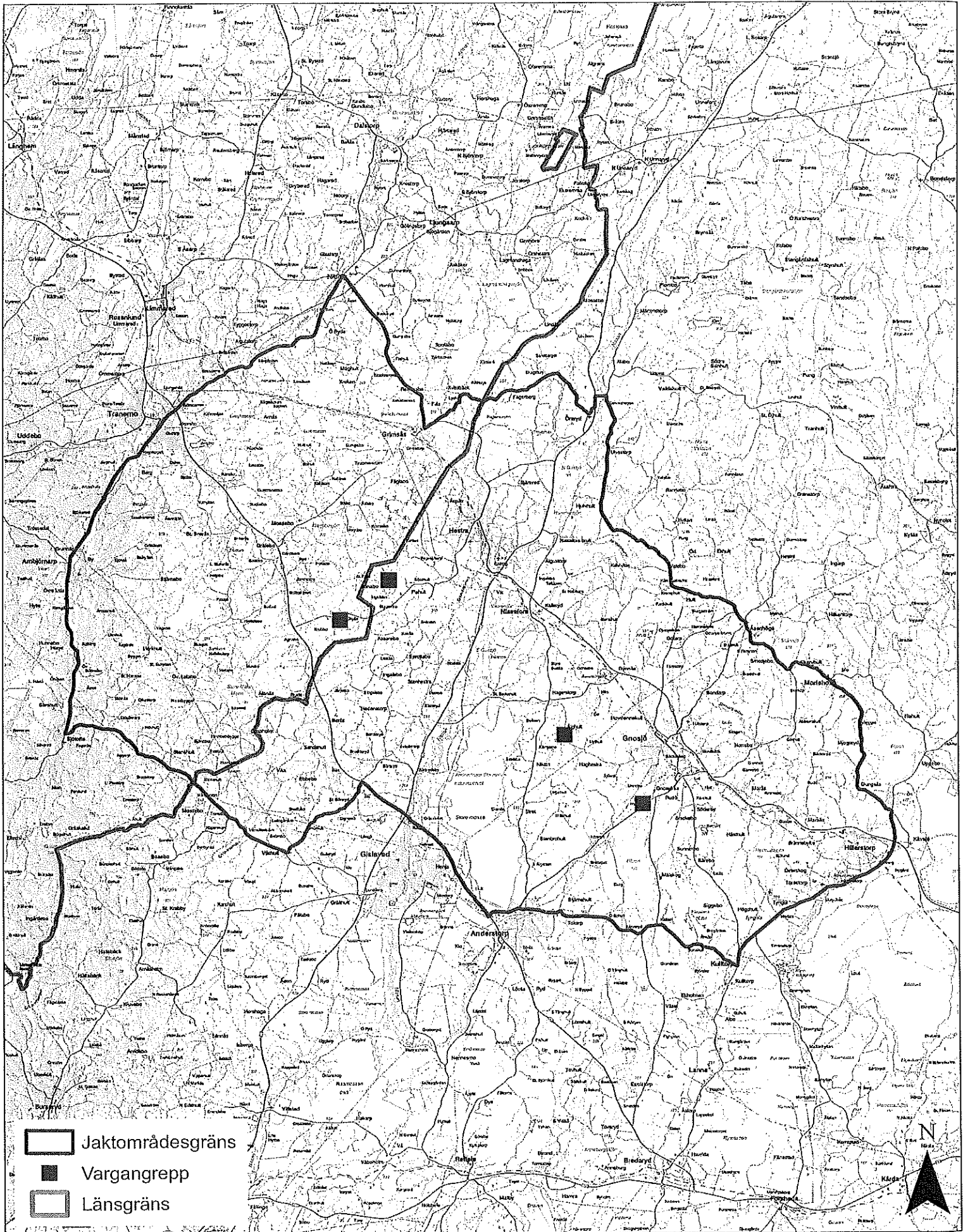
Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

BEHÖVER DU VETA MER?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, jonkoping@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 60 00. Ange diarienummer 6888-2020.

Jaktområde för skydds jakt efter varg

Bilaga till beslut 218-36053-2020 (Västra Götalands län) och 218-6888-2020 (Jönköpings län)

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.